

01.07. – 07.08.2018 Svetový týždeň dojčenia

Dojčenie je najlepší spôsob, ako dieťaťu poskytnúť všetky potrebné živiny. Svetová zdravotnícka organizácia /WHO/ odporúča výlučné dojčenie do 6 mesiacov veku dieťaťa. Popri WHO podporuje výlučné dojčenie dieťaťa do 6 mesiacov aj Detský fond Organizácie Spojených národov (OSN) - UNICEF. Dojčenie nie je len výživa ale pri dojčení sa prehĺbuje citové puto a upevňuje sa vzťahová väzba medzi matkou a dieťaťom, z ktorých obaja čerpajú po celý život.

V Deklarácii o ochrane, propagovaní a podpore dojčenia (Deklarácia Innocenti) sa okrem iného uvádza, že dojčenie zabezpečuje ideálnu výživu pre dieťa, podporuje jeho rast a zdravý vývoj, znižuje jeho náchylnosť na infekčné choroby, znižuje jeho chorobnosť či dokonca úmrtnosť. Navyše dojčenie prospieva aj dojčiacim matkám tým, že ich chráni pred niektorými ochoreniami. Znižuje riziko vzniku rakoviny prsníka či vaječníkov.

V Deklarácii Innocenti sa zdôrazňuje, že na celom svete treba vytvoriť priaznivé podmienky na to, aby matky mohli výlučne dojčiť bábätká do 4 až 6 mesiacov a v ďalšom období, do 2 i viac rokov by mali byť prikrmované primeranou výživou. Na to je nutné vytvoriť v spoločnosti atmosféru na podporu dojčenia. Vyžaduje si to posilnenie a trvalé propagovanie "civilizácie dojčenia" oproti "civilizácii kŕmenia z fľašky".

Je dôležité podotknúť, že dojčenie máme podporovať a nie odsudzovať matky, ktoré z nejakého dôvodu nedojčia. Nie sú horšími matkami.

Podľa údajov z Edície zdravotníckej štatistiky - Starostlivosť o rodičku a novorodenca v SR 2016, vydanéj Národným centrom zdravotníckych informácií /NCZI/ v roku 2018 vyplýva, že 92,0 % novorodencov bolo po prepustení domov alebo preklade na iné oddelenie vyživované materským mliekom (od roku 2013 pokles o 0,7 p. b.). Najviac detí kŕmených materským mliekom bolo v roku 2016 v Trenčianskom (95,5 %) a Žilinskom (95,3 %) a najmenej v Košickom kraji (87,7%). Umelú výživu prijímalo (samostatne alebo spolu s materským mliekom) 27,5 % detí, čo je oproti predchádzajúcemu roku nárast o viac ako 1 p. b. (najviac v Košickom kraji (35,4%). V ďalších štatistikách NCZI sa uvádza, že v historickom vývoji naďalej zaznamenávajú pediatri vysoký počet plne dojčených detí na konci 6. mesiaca života. V tomto veku bolo vlani dojčených viac ako polovica z evidovaných detí (52,4 %). Pre porovnanie, v roku 2009 bolo plne dojčených do konca 6. mesiaca života 45,4 % detí. Najvyšší podiel plne dojčených detí bol v Bratislavskom (62,0 %), najmenej dojčených detí bolo v Nitrianskom kraji (45,8 %). V Košickom kraji ich bolo 53,9%.

Na základe uvedených údajov môžeme predpokladať, že percento dojčených novorodencov prepustených z nemocnice a tiež aj plne dojčených detí k 6. mesiacu života je zásluha zdravotníkov, dojčiacich matiek ale tiež aj podporného prostredia. Kto tvorí podporné prostredie? My všetci, predovšetkým partner a najbližšia rodina matky s dieťaťom, podporné skupiny matiek, široká laická verejnosť (napr. nepohoršovaním sa nad decentne dojčiacou matkou), všetky verejné inštitúcie (mohli by nielen dojčenie tolerovať ale ho aj priamo umožňovať v ich priestoroch) a taktiež aj zamestnávateľa dojčiacich matiek. Preto ak chceme, aby boli naše deti a vnúčatá zdravšie, skúsme sa viacej podieľať na vytvorení dobrého zázemia pre „civilizáciu dojčenia“.

V Rožňave, 26.07.2018

Mgr. Silvia Lengová
oddelenie výchovy k zdraviu
RÚVZ so sídlom v Rožňave

Literatúra:

1. Starostlivosť o rodičku a novorodenca v SR 2016. Edícia zdravotnícka štatistika, Ročník 2018 ZŠ-51/2018. Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava 2018. s. 67.
2. Činnosť všeobecných ambulancií pre deti a dorast v SR 2016. Štatistické prehľady 7/2017. Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava 2017. s. 6.
3. WHO: World Breastfeeding Week 2018. Dostupné na internete:
[<http://www.who.int/news-room/events/detail/2018/08/01/default-calendar/world-breastfeeding-week-2018>]
4. UNICEF: INNOCENTI DECLARATION 2005. Dostupné na internete:
[https://www.unicef.org/nutrition/files/innocenti2005m_FINAL_ARTWORK_3_MAR.pdf]